

Z p r á v a

**o činnosti Městské knihovny ve Svitavách
za rok 2012**

Předkládá:

Milada Vacková, ředitelka

Městská knihovna ve Svitavách je příspěvkovou organizací Města Svitavy od 1.ledna 2003. V souladu se zřizovací listinou byl vypracován knihovní řád, který upravuje práva a povinnosti knihovny a jejich uživatelů. *Knihovní řád* je vyvěšen v prostorách knihovny i na webových stránkách www.booksy.cz , přílohou je *Ceník služeb*.

„Informace hýbou světem,
kdo je má, mění svět“

I. Úloha a cíle knihovny

Městská knihovna ve Svitavách je dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) základní knihovnou s univerzálním fondem. Plní funkci městské knihovny s působností na území města Svitavy a je pověřena Krajskou knihovnou v Pardubicích výkonem regionálních funkcí pro 113 knihoven na území okresu Svitavy.

Knihovna shromažďuje knihovní fond a zpřístupňuje kulturní hodnoty a informace v nich obsažené bez omezení ve smyslu jazykovém, náboženském, etnickém, ekonomickém, vzdělanostním či věkovém. Poskytuje výpůjční, bibliografické a informační služby, pořádá kulturní a výchovné akce, zajišťuje další doplňkové služby s cílem napomáhat vytváření infrastruktury pro oblast vzdělávání, zpřístupňování informací z oblasti veřejné správy, informací na podporu podnikání, aktivního využívání volného času. Zprostředkovává, zpřístupňuje a uchovává výsledky lidského poznání a kulturního dědictví.

Charakteristickým rysem současného vývoje knihoven je rostoucí podíl elektronické komunikace a zvyšující se objem digitálních dokumentů. Rozvoj informačních a komunikačních technologií zásadním způsobem ovlivňuje činnost knihoven, mění tradiční postupy a služby, které pak kladou větší nároky na odbornost pracovníků a jejich další vzdělávání.

Městská knihovna ve Svitavách je místem veřejně přístupného internetu.

II. Knihovní fondy

V roce 2012 jsme nakoupili a zpracovali 1.539 svazků beletrie, 444 naučných knih, 129 hudebních CD a 103 zvukových knih pro slabozraké a nevidomé. Celkový stav fondu vykazuje k 31. 12. 2012 celkem 129.567 knih, brožur, audiovizuálních dokumentů a naučných CD-ROMů. Základním kritériem při akvizici dokumentů je struktura čtenářů, zaměření středních škol ve městě, důležité je také regionální hledisko. Častěji objednávané tituly knih z jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby se snažíme získat do svého fondu. Prostřednictvím webového formuláře si mohou čtenáři sami navrhnout tituly, které bychom měli do fondu pořídit. S ohledem na nedostatek finančních prostředků nákup literatury nepokrývá velké procento vydávané produkce.

Do hudebního oddělení nakupujeme kromě hudebních nahrávek také literaturu s hudební tematikou a audioknihy. Cílem je, aby byly ve fondu zastoupeny všechny žánry.

Fond regionální literatury je doplňován o díla mající vztah ke svitavskému regionu. Počet svazků regionální literatury vykazuje ke konci roku 539 publikací a 33 titulů regionálních periodik.

MěK ve Svitavách v roce 2012 odebírala pouze 83 titulů novin a časopisů, poslední dva roky je v důsledku úsporných opatření odběr tisku značně zredukován. Některé tituly objednávané z remitendy s velkou slevou. Jedná se o starší čísla vrácená ze stánkového prodeje (cca 3 měsíce), u kterých není prioritou aktuálnost nebo sezónnost. Seznam těchto periodik je zveřejněn v katalogu knihovny a dostupný na internetových stránkách www.booksy.cz. Koncem každého kalendářního roku provádíme analýzu využívání jednotlivých titulů a odběr přehodnocujeme.

Průběžně je prováděna aktualizace fondu, vyřazování zastaralé naučné literatury a opotřebovaných knih. Ve výpůjčním protokolu ověřujeme využití jednotlivých publikací a u naučné literatury podle tematických skupin kontrolujeme, zda není již dost novějších adekvátních náhrad za starší opotřebované publikace z daného oboru.

Stává se, že některý čtenář půjčený dokument zničí nebo ztratí. Požadujeme po něm koupi stejného titulu téhož nebo novějšího vydání. Pokud již nelze knihu sehnat, zaplatí cenu knihy (u starších titulů cenu v dnešních relacích) a poplatek za zpracování.

Elektronický katalog knihovny je přístupný na webových stránkách knihovny (www.booksy.cz) a umožňuje vyhledávání a rezervaci žádaných titulů z domova nebo zaměstnání (viz příloha – pro ilustraci četnost návštěv www katalogu v některých náhodně vybraných měsících roku). Po zadání čísla čtenářského průkazu a hesla umožňuje také kontrolu a prolongaci vlastních výpůjček čtenářů.

Využívání katalogu dokumentuje níže uvedená tabulka:

ROK 2012 ▾	Počet dotazů (hledání)	Počet vstupů do katalogu		Počet vstupů do už. konta	
		z prostoru knihovny	z prostoru mimo knihovnu	z prostoru knihovny	z prostoru mimo knihovnu
Leden	27298	1690	1468	33	253
Únor	24498	1532	1457	24	274
Březen	25893	1392	1520	31	302
Duben	20650	1132	1532	20	265
Květen	19377	1226	1416	25	300
Červen	20399	1167	1291	15	234
Červenec	19905	998	1214	9	280
Srpen	22723	1060	1390	15	299
Září	28678	1267	1475	28	260
Říjen	35903	1607	1873	42	353
Listopad	28311	1448	1901	32	312
Prosinec	22836	883	2142	18	228
CELKEM	296471	15402	18679	292	3360
		34081		3652	

Záznamy o zpracovaných dokumentech posíláme do souborného katalogu uživatelů knihovního systému LANius a Clavius (SKAT), který usnadňuje práci katalogizátorů a využívá se jako informačně-lokační údaj pro meziknihovní výpůjční službu. Od r. 2009 také pravidelně zasíláme záznamy o nakoupených knihách do Souborného katalogu Národní knihovny ČR (podmínka pro získávání grantů z programů Ministerstva kultury ČR).

Ukazatele o stavu knihovního fondu

• naučná literatura z celkového počtu	28,6 %
• beletrie z celkového počtu	68,7 %
• ostatní dokumenty (zvukové a elektronické)	2,7 %
• obrat knihovního fondu	1,1 x

III. Čtenáři a návštěvníci knihovny

Knihovnu pravidelně navštěvuje 2 808 (což je 16,5 % z počtu obyvatel), z toho 828 dětí do 15 let. Celkový počet návštěvníků knihovny za uvedené období dosáhl počtu 70.359. On-line služeb knihovny využilo celkem 22.039 uživatelů (o 4.183 více než v uplynulém roce). Kulturních akcí knihovny (celkem 160, o 49 více než v r. 2011) se zúčastnilo 3.874 osob, vzdělávací akce (celkem 115) navštívilo 1.801 zájemců.

Vykazovaná čísla mohou být zkreslena tím, že z rodiny si zaplatí jeden dospělý nebo dítě čtenářský průkaz a využívá ho celá rodina. Tomu nasvědčují údaje evidované v jednotlivých odděleních o návštěvnících v průběhu roku.

Oddělení pro dospělé, studovna a hudební:

návštěvníků celkem	50.005
z toho dětí do 15 let	2.275

Dětské oddělení:

návštěvníků celkem	14.679
z toho dětí do 15 let	8.481

Složení čtenářů podle věku:

do 15 let	29,5 %
16 – 19 let	9,8 %
20 – 29 let	10,8 %
30 – 39 let	15,3 %
40 – 49 let	10,6 %
50 – 59 let	9,1 %
60 – 69 let	8,9 %
70 – 79 let	4,8 %
nad 80 let	1,2 %

Rozdělení čtenářů podle pohlaví:

ženy	75,5 %
muži	24,5 %

Rozdělení podle bydliště:

místní	85,3 %
ostatní	14,7 %

(15,6 % čtenářů jsou studenti, 26,2 % žáci základních škol, 11,4 % úředníci a státní zaměstnanci, 11,7 % důchodci, 4,8 % dělníci, 5,4 % zaměstnanci obchodu a služeb, 5,6 % pedagogičtí pracovníci, 4,6 % ženy v domácnosti, 3,7 % zaměstnanci zdravotnictví, 2,5 % nezaměstnaní a 8,5 % ostatní).

Pokud jde o žáky a studenty svitavských škol: nejvíce čtenářů knihovny přichází ze ZŠ Felberova, Sokolovská a Náměstí Míru, ze středoškoláků jsou našimi čtenáři především studenti gymnázia a obchodní akademie. Knihovnu navštěvují i žáci ZŠ z Hradce nad Svitavou a Radiměře.

IV. Služby knihovny

Veřejné knihovnické a informační služby knihovny jsou uvedeny v knihovním řádu. Patří sem:

- půjčování knih, periodik, hudebních CD, zvukových knih pro slabozraké a nevidomé mimo knihovnu,
- prezenční půjčování (z příruční a regionální knihovny, nejnovější čísla periodik),
- informační služby s využitím tištěných a elektronických médií,
- rezervace dokumentů,
- meziknihovní výpůjční služba,
- pořádání vzdělávacích a kulturních akcí,
- lekce ve využívání katalogů a přístupných databází,
- školení pro práci s internetem a elektronickou komunikací,
- kopírování.

Základní výpůjční a informační služby jsou poskytovány ze zákona zdarma. Jedná se především o absenční a prezenční půjčování knih, periodik, hudebních nosičů, zvukových dokumentů pro slabozraké a nevidomé a meziknihovní výpůjční službu.

Pracovníci výpůjčních služeb poskytují informace faktografického a bibliografického charakteru, informace o dostupnosti fondů, umožňují přístup k elektronickým databázím (mediální databáze Anopress, právní systém CODEXIS), pomáhají vyhledávat informace na internetu. Je možné dohodnout i individuální konzultace k využívání elektronických zdrojů.

Nadstandardní služby jsou placené (kopírování, skenování, ukládání informací na externí disky, tisk).

Městská knihovna je otevřena 45 hodin v týdnu.

Výpůjční doba knihovny:

Oddělení pro dospělé:		Dětské oddělení:	
Pondělí	9:00 - 18:00	Pondělí	12:00 - 18:00
Úterý	9:00 - 18:00	Úterý	12:00 - 18:00
Středa	9:00 - 18:00	Středa	9:00 - 18:00
Čtvrtek	12:00 - 18:00	Čtvrtek	12:00 - 18:00
Pátek	9:00 - 18:00	Pátek	12:00 - 18:00
Sobota	9:00 - 12:00	Sobota	9:00 - 12:00

V době prázdnin rozšiřujeme výpůjční dobu dětského oddělení a umožňujeme dětem navštěvovat knihovnu i v dopoledních hodinách. Kromě půjčování knih a periodik si mohou půjčit i různé hry, zapojit se do soutěží nebo trávit nějaký čas u počítače.

a) Výpůjční služby

Výpůjční služby jsou hlavní činností knihovny. Výpůjční lhůta je stanovena na 30 dní, pro hudební nosiče je to pouze 1 týden (půjčujeme maximálně 5 kusů). Čtenáři si v roce 2012 půjčili 142.264 dokumentů (o 3.193 méně než v roce 2011 – v důsledku omezeného nákupu knih a redukováného počtu titulů periodik z důvodu finančních úspor, většina pravidelných čtenářů žádá pouze nové knihy) a to:

<u>dospělí</u>	naučná literatura	27.307	19,19 %
	beletrie	70.252	49,38 %
	periodika	13.151	9,24 %
	ostatní dokumenty	3.099	2,18 %
<u>děti</u>	naučná literatura	5.160	3,63 %
	beletrie	20.525	14,43 %
	periodika	2.661	1,87 %
	ostatní dokumenty	109	0,08 %

Prezenční výpůjčky evidujeme pouze ve studovně – celkem jich bylo za rok 2012 2.301. Většinu z tohoto počtu tvoří výpůjčky novin a časopisů (2.239 dokumentů). Mimo knihovnu se půjčují pouze starší periodika, nejnovější výtisky jsou k dispozici pouze k prezenčnímu půjčování.

V roce 2012 bylo vyřízeno 3.475 rezervací na vypůjčené dokumenty (jejich počet se zvyšuje v důsledku menšího počtu nově nakoupených knih + 344). Rezervovat dokumenty si uživatelé mohou při osobní návštěvě knihovny nebo prostřednictvím dálkového přístupu do katalogu knihovny. Upozornění na rezervované tituly posíláme poštou, pokud čtenář uvede svůj e-mail nebo číslo mobilního telefonu, pošle systém zprávu elektronicky. Tato služba je zpoplatněna.

Ukazatele výpůjček:

- počet výpůjček na 1 obyvatele 8,4 výpůjček
- počet výpůjček na 1 čtenáře za 1 rok 50,7 svazků
- počet výpůjček na 1 svazek, tj. obrát fondu 1,1 svazku

b) Meziknihovní výpůjční služba (MVS, MMVS)

Pokud v knihovně nemáme žádanou knihu či článek ve svém fondu, objednávat ji čtenářům prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z jiných knihoven na území ČR, případně z jiných zemí. Tato služba se vlivem elektronické komunikace velice zrychlila, někdy je dodán požadovaný článek během několika hodin, objednaná kniha již druhý den. Za uvedené období bylo pro naše čtenáře vyřízeno 267 požadavků z knihoven v České republice (z toho 261 originálů a 6 kopií) a 1 požadavek z Anglie (dodána kopie dokumentu). Z vlastního fondu knihovny jsme půjčili kooperujícím knihovnám celkem 445 publikací.

Vnitrostátní MVS je bezplatná, čtenář přispívá pouze na poštovné ve výši 50,-- Kč. Výpůjčky ze zahraničí se platí. Výše poplatku se pohybuje od 250,-- do 450,-- Kč za každý zajištěný titul, záleží na zemi, ze které jsou požadovány. Zájemce na tuto skutečnost předem upozorňujeme.

c) Kopírovací služby

Placenou službou je kopírování dokumentů. Preferujeme kopírování z vlastních materiálů knihovny pro registrované čtenáře, tyto služby ale poskytujeme i veřejnosti. Ceník služeb je zveřejněn v půjčovně a na internetových stránkách knihovny. V roce 2012 bylo kopírování více využíváno než v minulém roce, možná proto, že ve městě bylo zrušeno kopírovací centrum a pro veřejnost není mnoho míst, kde tuto službu nabízí.

d) Informační služby

Informační služby jsou druhou nejdůležitější složkou služeb knihovny. S rozvojem internetu a elektronických zdrojů se zvyšuje možnost kvalitnějšího uspokojování informačních požadavků našich uživatelů. Knihovna zpřístupňuje vedle tradičních dokumentů i elektronické zdroje informací – databázi ANOPRESS (články z médií celostátních i regionálních) a soubor právních informací CODEXIS, který zahrnuje i platnou legislativu EU. Za rok 2012 bylo zaznamenáno 684 vstupů do databází, zobrazeno bylo celkem 11.642 dokumentů.

Vytváříme databázi „Regionální osobnosti“, která v současné době obsahuje 1.047 záznamů o významných osobnostech, které měli vztah k našemu regionu. Vyhledávání v tomto informačním zdroji je možné z různých hledisek (jméno, instituce, obor, místo působení, rok narození či úmrtí) a je dostupný na webových stránkách knihovny. Databáze je průběžně doplňována excerpcí regionálního tisku.

e) Služby pro slabozraké a nevidomé

Speciální službou pro handicapované spoluobčany je půjčování zvukových nosičů s nahrávkami nejrozličnějších literárních děl (MC, CD, nově vydávané již pouze ve formátu MP3) a přístup na internet pomocí speciálních programů, které převádí písmo do zvukové podoby. Občanů se zrakovým postižením přibývá a o tuto bezplatnou službu je zájem. Stačí potvrzení od lékaře nebo pobočky organizace SONS.

f) Služby pro nezaměstnané

Po dohodě s Úřadem práce a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ umožňujeme nezaměstnaným využívat služby knihovny zdarma. Mohou si vyhledávat pracovní místa na internetu, někdy pracovníce pomáhají s prací na PC (životopis, založení e-mailové schránky apod.). Podmínkou je předložení průkazu uchazeče o zaměstnání nebo potvrzení odboru sociálních věcí. Nezaměstnaní využívají tuto službu ve větší míře než tomu bylo v minulých letech.

g) Internet

Knihovna je napojena na lokální internetovou síť SYNET . V současné době mohou uživatelé knihovny využívat 27 počítačů, z toho 23 je napojených na internet (7 počítačů využívají děti v dětském oddělení). Čtyři slouží jako katalog k vyhledávání dokumentů. Přístup do databází mají návštěvníci studovny v oddělení pro dospělé a využívat mohou databázi právních dokumentů Codexis (včetně legislativy EU) a článků mediální databáze Anopress.

Přístup na internet je ze zákona zdarma, omezujeme pouze dobu využívání stanice (registrovaní čtenáři 1 hodinu, pokud nežádá jiný zájemce, je možné tuto prodloužit, ostatní neregistrovaní uživatelé 30 minut zdarma).

V. Kulturně-výchovná činnost

Kulturně-výchovná činnost je zaměřena především na děti z mateřských, základních a středních škol. Snažíme se vzbudit zájem o literaturu v dětech již od útlého věku, je pak pravděpodobnější, že budou navštěvovat knihovnu i v dospělosti, aby se dál vzdělávaly nebo jen využily volný čas. Začátkem školního roku zveřejňujeme aktualizovanou nabídku pořadů na webových stránkách. Většina škol nabídku vítá a akce knihovny zařazuje do svých celoročních plánů. Navštěvovat knihovnu v odpoledních hodinách si zvykly i školní družiny. Program *O pastelce bez barvy* na celý školní rok 2012/13 využívá ZŠ Sokolovská a Felberova.

Strom knihomolů

Knihovna se aktivně zapojuje do celostátních akcí jako je např. *Březen – měsíc čtenářů*, *Noc s Andersenem* (v knihovně děti nocovaly již podeváté), *Týden knihoven*, *Celé Česko čte dětem* a *Knížka pro prvňáčka*.

Do projektu Ministerstva kultury ČR *Knížka pro prvňáčka* se přihlášily nejen všechny svitavské školy včetně speciální, ale i ZŠ Vendolí a Radiměř.

V celostátní literární soutěži s titulem *Píšeme knihu pro Zanskar* získal student gymnázia Křištof Hrubý titul rytíře krásného slova

za Pardubický a Královéhradecký kraj a součástí této knihy bude i příspěvek svitavské žákyně Michaely Grádlové ze ZŠ Felberova.

Prostory knihovny využívají i učitelé škol okolních obcí, například pro výuku zeměpisu 7. a 8. třídy z Hradce nad Svitavou, 1 – 2x ročně přijíždějí také děti z Javorníka, Květné, Radiměře a Vendolí. Nejedná se jen o běžné exkurze, ale připravujeme pro ně programy k literárním výročím na základě požadavků učitelů českého jazyka.

Pro mladší klienty odlehčovací služby Světlanka připravujeme programy s cílem přivést je ke čtení a zapojit i do dalších např. výtvarných aktivit.

Na podporu dětského čtenářství vznikl projekt *Perlorodky*, kdy děti sbírají perly za každou přečtenou knihu. Nejlepší čtenáři se za odměnu zúčastní celokrajského setkání s celodenním programem.

Výstavu k výročí regionálního autora Bohuslava Březovského jsme doplnili velkou rodinnou soutěží s názvem *Tajemný hrad Svojanov*.

Činnost dětského oddělení obohatily besedy se spisovateli a ilustrátory (Iva Procházková, Pavel Čech, Petr Šrámek), divadelní představení *Pověsti pražské* a divadlo Jiřího Hrubce s dílničkou pro děti z družin. Uskutečnil se také křest knihy Martina Sodomky *Jak si postavit auto*.

Dobrovolná sbírka dětí umožnila zakoupení keře v Parku patriotů, kde do budoucna počítáme s využitím této lokality pro pořádání veřejných čtení (název keře „Pohádkovník“).

Přehled akcí dětského oddělení

Měsíc	Kulturní akce / účastníci	Poznámka	Vzdělávací akce / účastníci	Z toho				Ostatní
				soutěže	čtenářský kroužek	stacionář	družina	
Leden	10 / 186	Radiměř 2 Spec ZŠ 2, MC 1, MŠ 1	5 / 58	-	1	-	2	-
Únor	12 / 219	-	10 / 207	4	-	1	3	-
Březen	20 / 420	Javorník 1 MŠ 1 Veřejné čtení 1 / 12	10 / 133	7	2	-	-	Noc s And., Dřevěné div.J.Hrubce + dílnička 2/53 1x přím. tábor DDM, Petr Šrámek
Duben	19 / 350	Hradec nad Svitavou 1 MŠ 4	7 / 151	3	-	-	-	Pasování 2/124, Divadlo Hrušková 2/300 G. Miklíková, I. Procházková
Květen	14 / 213	MŠ 1	1 / 23	8	-	-	-	Pasování 2/69
Červen	21 / 296	MŠ 3, Spec ZŠ 2, Vendolí Veřejné čtení 2 / 20	5 / 99	-	1	-	2	Pasování 3/112 Den dětí v parku
Červenec Srpen	2 / 58	-	2 / 38	2	-	-	-	-
Září	11 / 217	-	6 / 106	3	-	1	4	-
Říjen	8 / 183	Hradec nad Svitavou	8 / 146	1	1	-	3	P. Čech - komiks Křest Jak si postavit auto 2/105
Listopad	17 / 324	Hradec nad Svitavou MŠ 2, Spec ZŠ 2	10 / 174	1	-	-	5	Černá hodinka s Martinem Výstava Březovský
Prosinec	12 / 211	Veřejné čtení + dílnička	5 / 71	3	1	-	4	Pohádkovník

Akce pro veřejnost

Současná česká próza

Pro milovníky literatury, studenty a jejich pedagogy jsme připravili povídání nad knihami o současné české próze v neformálním pojetí Mgr. Marty Ljubkové.

Starověký Egypt

Přednáška ing. Lud'ka Wellnera, autora knihy *Ptolemaiovci*, na téma starověký Egypt v období mezi vládou Alexandra Velikého a Kleopatry s promítáním plánek, portrétů a rodokmenů vládnoucích rodů, vybraných méně známých egyptských památek a vykopávek na tomto území.

Život po životě

Autentický příběh osobního prožitku klinické smrti Jana Boštíka a povídání o tom, jak mu tento zážitek změnil život. Součástí byla i prezentace knihy *Můj příběh*.

Jaromír Typl

Ve spolupráci s Dramatickou školičkou a divadlem DOMA – autorské čtení básníka a prozaika Jaromíra Typla.

Arnošt Goldflam

Autorské čtení z připravované knihy *Pravdivé výmysly (o tatovi)* se známým hercem, dramatikem, režisérem, pedagogem a spisovatelem, který za svou knihu *Tatínek není k zahoezení* získal cenu Magnesia litera.

Strom u řeky: příběh Bible ve třech dějstvích

V předvelikonočním čase proběhla přednáška Alexandra Fleka, MTh, iniciátora a hlavního překladatele Bible pro 21. století.

Jiří Dědeček

Autorské čtení a vyprávění básníka, překladatele, písničkáře Jiřího Dědečka, předsedy Českého centra mezinárodního PEN klubu.

Cesta bez návratu

Přednáška Mgr. Jindřicha Žižky o cestách do Vesmíru, co všechno objevily sondy Voyager a jak změnily pohled na naše nejbližší vesmírné okolí.

Ivan Kraus

Ve spolupráci s SKS - autorské čtení herce, scenáristy, loutkáře a spisovatele Ivana Krause z jeho humorných povídkových knih. Jeho knihy byly vydány v různých jazycích a získaly i několik prestižních ocenění.

Irena Dousková

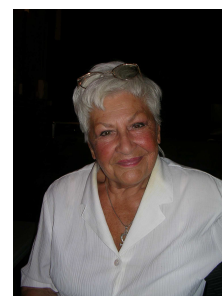
Beseda a autorské čtení spisovatelky známé zejména svými bestsellery *Hrdý Budžes* a *Oněgin byl Rusák*.

Vyvážená strava – cesta ke zdraví

Přednáška Mgr. Jiřího Pavlíčka na téma správné výživy a jak strava ovlivňuje naše zdraví, doplněná ochutnávkou výrobků firmy Oáza zdraví Litomyšl

Nejsem žádná lvice

Povídání nad knihou *Nejsem žádná lvice* o životním příběhu legendární hlasatelky Kamily Moučkové s autorkou knihy Petrou Braunovou.

Kateřina Tučková

Beseda se spisovatelkou Kateřinou Tučkovou a autorské čtení spojené s promítáním dokumentu ke knize *Žitkovské bohyně* (fascinující příběh o ženské duši, magii a zasunuté části naší historie).

Kromě těchto akcí knihovna pořádala ve spolupráci se Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) celorepublikový seminář **Bezbariérová knihovna**, který se věnoval problematice zřakově znevýhodněných uživatelů knihoven.

Další odbornou akcí byl dvoudenní seminář ve spolupráci s Městskou knihovnou Polička **Projektový management**.

V roce 2012 pokračovala také spolupráce se stacionářem Světlanka. Pro klienty - seniory jsme připravili např. besedu k výročí Boženy Němcové, Láska a Jaroslav Vrchlický, čtení poezie a další.

Ve studovně probíhají každý čtvrtek dopoledne pravidelná školení pro práci s počítačem, internetem a elektronickou poštou. Celkem 38 lekcí navštívilo 207 zájemců.

VI. Regionální funkce

Městská knihovna ve Svitavách je pověřena Krajskou knihovnou v Pardubicích výkonem regionálních funkcí v okrese Svitavy. Veškeré činnosti s tím související jsou hrazeny z dotace Pardubického kraje (v roce 2012 to byla částka 1.028 tis. Kč). Jedná se zejména o tyto činnosti

- nákup, zpracování a tvorba výměnných souborů pro obecní knihovny,
- revize a aktualizace knihovních fondů,
- poradenská a konzultační činnost,
- vzdělávání knihovníků,
- statistické výkaznictví,
- pomoc s projekty a jejich realizací
- zavádění automatizace v knihovnách.

„Pravidla pro zajištění regionálních funkcí v Pardubickém kraji“, vydaná Krajským úřadem v Pardubicích nám ukládají povinnost dodržet nastavené standardy regionálních funkcí, které stanoví minimální počty svazků v dodávaných souborech, počet metodických návštěv, pomoc při revizích knihovních fondů, které jsou ze zákona povinné (každých 5 let), atd. Cílem je poskytování srovnatelné péče všem knihovnám Pardubického kraje.

Městská knihovna ve Svitavách sama obsluhuje nejbližších 23 knihoven (Banín, Bělá nad Svit., Bohuňov, Brněnec, Březová nad Svit., Dětrichov u Svitav, Hradec nad Svit., Chrastavec, Janov, Javorník, Karle, Koclířov, Lavičné, Mikuleč, Opatov, Opatovec, Radiměř, Rozhraní, Sklené, Študlov, Trstěnice, Vendolí a Vítějeves). Pro zbývající obecní knihovny si objednávané služby u Městské knihovny v Poličce, Mor. Třebové, Litomyšli, Jevíčku, Bystřem a knihovny v Dolním Újezdě.

Ve sledovaném období jsme do výměnného fondu nakoupili a zpracovali 428 knih a rozvezli 79 výměnných souborů s 5.117 svazky obecním knihovnám, zrevidovali a zaktualizovali fond knihoven v 8 menších obcích (Bohuňov, Březová nad Svit., Javorník, Mikuleč, Opatovec, Radiměř, Rozhraní a Študlov) - celkem 20.044 svazků.

Pomáháme při zavádění automatizace. Knihovny svitavského obvodu postupně napojujeme na Regionální knihovní systém REKS. Znamená to zpracovat jejich vlastní fond (v r. 2012 bylo uloženo 1.899 záznamů o knihovních jednotkách knihovny v Bohuňově, Javorníku, Koclířově, Opatovci, Radiměři, Rozhraní, Študlově a Vendolí). Bylo zakoupeno dalších 5 licencí, díky nimž mohou vesnické knihovny využívat všechny základní moduly knihovnického systému Clavius, podmínkou je připojení prostřednictvím internetu k našemu terminálovému serveru.

Pro malé knihovny, které měly zájem se připojit, jsme zpracovali společný projekt do programu VISK3 na nákup revizních modulů s výraznou slevou (obce uhradili povinnou spoluúčast). Využitím tohoto modulu se revize velice zrychlí, nesrovnatelně s dřívějším ručním revidováním fondů.

Pomáháme se zpracováváním projektů do programu Ministerstva kultury ČR – VISK3 (veřejné informační služby knihoven). Poskytujeme metodickou pomoc a zpracováváme nové knihovníky.

Svolali jsme 3 porady pro knihovny, které nám pomáhají se zajišťováním regionálních služeb, a schůzku dobrovolných knihovníků obvodu Svitavy. Pro knihovníky jsme uspořádali vzdělávací akci „Katalogizace v programu Clavius“ za účelem prohloubení znalostí v práci s tímto systémem a využívání všech možností pro zjednodušení ukládání záznamů.

V květnu proběhla 2 setkání pro zástupce obcí a knihovníky, která měla za úkol vysvětlit účastníkům plánované sdružování finančních prostředků na nákup výměnných fondů nad rámec dotace od kraje. Většina obcí se rozhodla sdružovat prostředky a potvrdila smlouvu o poskytnutí finančních prostředků na rok 2013, která schválila jejich zastupitelstva (zatím je přislíbeno celkem cca 102 tis. Kč).

VII. Granty

Městská knihovna ve Svitavách podala 3 projekty do grantových programů vyhlášených Ministerstvem kultury – „Knihovna 21. století“ a 3 projekty do programu „Veřejné informační služby knihoven“, VISK3. Všechny projekty VISK3 byly úspěšné, ale z programu K21 jsme nezískali v roce 2012 dotaci žádnou (velké množství žádostí, méně finančních prostředků k rozdělení).

Projekt: Implementace katalogu OPAC 2.0 CARMEN

60.000,--Kč

V roce 2012 jsme pořídili pro uživatele knihovny katalog nové generace, který umožňuje jednoduché vyhledávání dokumentů v jednom řádku bez nutnosti určení druhu údaje (velmi podobné jako vyhledávání v Googlu). Katalog je primárně určen laické veřejnosti, je uživatelsky přívětivý, poskytuje nové služby a umožňuje intuitivní a přehledné vyhledávání, při kterém jsou výsledky řazeny v pořadí podle relevance vyhledaných titulů. Uživatelům nabízí možnost vyhledané dokumenty hodnotit a doporučovat ostatním.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VE SVITAVÁCH
Online katalog knihovny

Novinky Domů Hledat Rozšířené Statistiky Návod Ostatní jazyky

NOVINKY Z NAŠÍ KNIHOVNY

Právě prohlížíte 62561 titulů a 96677 svazků. Podrobné statistiky fondu

UŽIVATEL

VYHLEDÁVÁNÍ

Vybrané položky

Číslo průkazky:

PIN (r.č. 6 znaků):

☐ Zapamatuj si mě

[Přihlásit](#)

Zapomněl jsem PIN...

NEHLEDANÉ

carl lick detektivní...
hariss, lee hariss* james
paterson karolinum
katka má starosti
kubátová táňa lee child
lev kopelev mayes miloš
urban mole monyová
muži, kteří... nekádný muž obrst jung
padesát odstínů šedi
paměť pipi dlouhá punčocha
poe jáma a
kyvadlo ponorky preston
proces s p... scott anne
sedlmayerová anna
tajná agentka urban
urban, miloš, 1967- urban
miloš

PREZENTACE

Banín
Bohuňov
Chrastavec
Javorník

VYHLEDÁVAT

ve všech dokumentech

RESTRÍK

Autoři
Téma
Klíčová slova

DOKUMENTY S NEJVYŠŠÍM HODNOCENÍM

Krásná mrtví. Jonas
Část: 1.
Maguire, Eden
Vydáno: Praha: Fragment, 2011
Signatury: M

Náměsíčník
Část: 9.
Muchamore, Robert, 1972-
Vydáno: Praha: BB/art, 2011
Signatury: M

Smrtící tanec
Část: 6
Hamilton, Laurell K., 1963-
Vydáno: V Praze: Triton, 2009

Zápalné oběti
Část: 7
Hamilton, Laurell K., 1963-
Vydáno: Praha: Triton, 2010

Ohnivý soumrak
Roberts, Nora, 1950-
Vydáno: Frýdek-Místek: Alpress, 2010

Počet hodnocení: 5x
Rezervovat
Nedostupný
Vybrat

Počet hodnocení: 5x
Rezervovat
Nedostupný
Vybrat

Počet hodnocení: 5x
Rezervovat
Nedostupný
Vybrat

Počet hodnocení: 5x
Rezervovat
Nedostupný
Vybrat

Počet hodnocení: 5x
Rezervovat
Nedostupný
Vybrat

Projekt: Připojení obecních knihoven do REKSu

70.000,-- Kč

Cílem projektu bylo připojení dalších 6 obecních knihoven obvodu Svitavy do regionálního knihovního systému REKS – knihovnu v Baníně, Bohuňově, Chrastavci, Radiměři, Skleném a Trstěnici. Postupně se zpracovává fond těchto knihoven a záznamy jsou ukládány do elektronického katalogu. Nově připojené knihovny se pomocí vzdáleného přístupu napojí do naší knihovny, mohou využívat moduly knihovního systému, tím vlastně zautomatizují své činnosti a jejich katalog se stane součástí regionální databáze dokumentů.

Uložení záznamů je dlouhodobá záležitost a spuštění automatizovaného výpůjčního protokolu je možné až po uložení všech záznamů do elektronického katalogu, ale s ohledem

na skutečnost, že finanční prostředky na dotační programy se každým rokem snižují, rozhodli jsme se podat tuto žádost již v r. 2012.

Spoluúčast byla hrazena z prostředků Pradubického kraje určených na výkon regionálních funkcí.

Projekt: Revizní moduly pro knihovny regionu

26.000,-- Kč

Hlavním cílem společného projektu na nákup revizních modulů pro obecní knihovny v Bělé u Jevíčka, Biskupice, Dětřichov u Svitav, Dlouhé Loučce, Hartmanicích, Chornici, Janově, Jaroměřicích, Křenově, Sebranicích, Slatině a Trpíně (celkem 12 licencí) byla úspora finančních prostředků při jejich pořízení. Nakoupené licence byly o 30% levnější než kdyby si je kupovala každá knihovna samostatně a navíc 70% nákladů z konečné ceny byly hrazeny z dotace, obce uhradily pouze spoluúčast ve výši 30 %.

Využitím revizních modulů se revize v knihovnách urychlí a je snazší. Mnohdy se doba revize zkrátí z 10 dnů na 2 pracovní dny a snímat čárové kódy na knihách je příjemnější než pracně vyhledávat v listech přírůstkového seznamu záznam o pořízení jednotlivých knih.

Společným projektem knihoven je využívání mediální databáze Anopressu v rámci konsorciálního přístupu pro přihlášené knihovny (příjemcem dotace je garant projektu Národní knihovna ČR – hodnota přístupu do databází pro naši knihovnu je cca 20 tis. Kč ročně).

Dalším společným projektem je projekt **Česká knihovna**, ze kterého si můžeme objednat dle vlastního výběru knihy českých autorů, které v průběhu roku vyjdou. V roce 2012 jsme tímto způsobem zdarma získali nové knihy za 7.157,-- Kč.

Naučnou literaturu v hodnotě 17 tis. Kč jsme mohli nakoupit z projektu **Obec přátelská rodině**. Jednalo se o doplnění zejména naučné literatury a komiksů, na které bychom jinak nenašli finanční prostředky v našem rozpočtu. Dalších 7 tis. jsme použili na pořízení stolních her a materiálu pro tvořivé dílny.

VIII. Prezentace knihovny

Činnost knihovny a informace o pořádaných akcích zveřejňujeme na nových webových stránkách knihovny www.booksy.cz, zřizovatele www.svitavy.cz, v kabelové televizi a rozhlasovém vysílání. Příspěvky zasíláme také do regionálního tisku Naše město, Svitavského deníku a odborných knihovnických periodik.

PLÁN NA ROK 2013

V roce 2013 bychom chtěli pokračovat v pořádání literárních besed a autorských čtení známých osobností kulturního života pro školy a svitavskou veřejnost, připravit vzdělávací akce na podporu čtenářství a nabídnout program volnočasových aktivit pro děti ze sociálně slabších skupin, které tráví v knihovně často celé odpoledne.

Plánované akce jsme zapracovali do projektů a žádosti podali do dotačního programu Ministerstva kultury ČR – Knihovna 21. století. Do konce března budeme vědět, zda jsme byli úspěšní.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Ve své činnosti budeme i nadále spolupracovat s ostatními institucemi ve městě a pomáhat při rozvoji vzdělávání, přístupu k informacím a snažit se přispět k rozvoji dětského čtenářství. Máme velmi dobré vztahy se všemi typy škol ve městě, výhodou je umístění knihovny společně s dalšími organizacemi v jedné budově. Výborná je spolupráce se Střediskem kulturních služeb, se kterým společně pořádáme některé kulturní akce a zajišťuje

nám technický servis našich programů (přípravu techniky, ozvučení,...). Rozvinula se spolupráce i s dalšími organizacemi – Mateřským centrem Krůček, Klubem seniorů, stacionářem Světlanka, pracovníky Domu dětí a mládeže a městského muzea.

Spolupráce mezi knihovnami je již tradiční a automatizované systémy jednotlivých institucí umožňují jejich účelné propojení a získávání tak většího objemu informací ze vzdálených zdrojů.

Své opodstatnění má i členství v konsorciu knihoven, které nám umožní využívat bezplatně po dobu 8 měsíců databázi Anopress a šetřit tak finanční prostředky z vlastního rozpočtu organizace. Garantem těchto projektů je Národní knihovna ČR.

Regionální funkce

Výkon regionálních funkcí bude knihovna vykonávat i v roce 2013. Krajská dotace je rozdělována podle počtu pracujících knihoven a obyvatel regionu a na tento rok byla dotace pro knihovny Pardubickým krajem (pro nedostatek finančních prostředků) krácena téměř o 32 % proti roku 2011 (1.028 tis. obdrží okres Svitavy). Takto snížený příspěvek nemůže pokrýt zavedené parametry služeb a odměny za jednotlivé výkony. V důsledku toho došlo ke změně systému. Je nutné dodržet celostátní standardy služeb (poskytnout minimálně 120 knih každé malé obecní knihovně, nejméně 1 metodická návštěva za rok, poskytnou pomoc při revizích a aktualizacích, atd.). Na nákup literatury zbývá z dřívějších 40 – 45 % dotace pouze 25 %, zbývající část pokryje úhradu poskytnutých služeb vesnickým knihovnám.

Pardubický kraj počítá s tím, že od roku 2013 by měli zřizovatelé obecních knihoven dle svých možností sdružovat prostředky na nákup literatury. S touto formou financování má již dlouholeté zkušenosti okres Ústí nad Orlicí. V prvním pololetí tohoto roku se uskutečnilo setkání starostů a knihovníků obcí, kde jsme jim vysvětlili problémy s financováním regionálních funkcí a zdůraznili potřebu jejich finanční spoluúčasti na nákup výměnných fondů v roce 2013. Většinou vyjádřili souhlasné stanovisko.

Předložené projekty na rok 2013

Městská knihovna ve Svitavách podala 3 projekty (maximální možný počet) do programu Knihovna 21. století vyhlášeném Ministerstvem kultury ČR. Povinná spoluúčast u těchto projektů je 50 %.

Program Knihovna 21. století: povinná spoluúčast 50 % požadovaná dotace

Vzdělávací a kulturní činnost knihovny ve Svitavách

16.000,-- Kč

Cílem projektu je nabídnout svitavské veřejnosti zajímavé literární besedy, autorská čtení známých osobností kulturního života a vzdělávací akce k zajímavým tématům. Nově bychom chtěli pořádat „Literární toulky po Svitavsku“ s doprovodem autora publikovaných článků téhož názvu, ředitelem gymnázia Paed. Milana Báči. V dubnu plánujeme cestu na Litomyšlsko a v září na Poličsko.

Dohodnuté jsou besedy s Markétou Pilátovou, Petrou Hůlovou, Pavlou Jazairi, Milošem Kratochvílem a dalšími osobnostmi.

Učíme se s Tobiášem 2

9.000,-- Kč

Navazuje na projekt z roku 2011, ve kterém jsme se zaměřili na pomoc dětem se specifickými poruchami učení a zvláště ve výuce čtení. Tentokrát bychom chtěli pomoci dětem s logopedickými vadami.

V poslední době jsme zaznamenali poptávku po knihách s logopedickou tematikou. Stále více dětí předškolního věku má problémy s výslovností, navštěvuje logopedickou poradnu a do první třídy nastupuje s odkladem. Řeč začleňuje člověka do společnosti, ovlivňuje jeho poznávání, citový i rozumový vývoj, je nástrojem myšlení. Vývoj řeči probíhá v dětském věku a slovní zásoba se vyvíjí po celý život. Knihovny mají nezastupitelnou úlohu v osobnostním rozvoji dětí.

V rámci projektu plánujeme nákup knih s logopedickou tematikou, logopedické pomůcky a přednášku odborníka.

Zvukové knihy pro slabozraké a nevidomé

12.000,-- Kč

Cílem projektu je doplnění a rozšíření fondu zvukových knih v Městské knihovně ve Svitavách. Starší fond na magnetofonových páskách není již téměř využívaný, je tedy nutné nahradit pásy tituly na MP3, případně nahrávkami na CD. Většinu nákupu budou nahrávky literárních děl na MP3 distribuovaných Knihovnou a tiskárnou pro zrakově postižené K. E. Macana, menší část mluveného slova bude pořízena na CD.

Další dotační titul pro knihovny VISK3 v letošním roce nevyužijeme. Rádi bychom zvýšili šance na dotaci v roce 2014, kdy plánujeme podat projekt na nákup nového výkonnějšího serveru pro provoz knihovnického systému CLAVIUS a regionálního knihovního systému REKS. Stávající server byl zakoupen v roce 2007 (dotace 70 %, spoluúčast 30 %) a jeho životnost pomalu končí (názory odborníků uvádí délku využití serveru maximálně 6 – 7 let).

Ve Svitavách 6. února 2013

Zpracovala: Milada Vacková

Využití WWW katalogu 2012

Příloha

